

Sygn. akt *XVII AmE 214/19*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Andrzej Turliński
Protokolant –	sekretarz sądowy Iwona Hutnik

po rozpoznaniu 2 lipca 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **(...) S.A. w Ś.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) S.A. w Ś. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 7 maja 2019 r. Nr (...) (...) (...)

1. uchyla zaskarżoną decyzję;

2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) S.A. w Ś. kwotę 837 zł (osiemset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Andrzej Turliński

Sygn. akt XVII AmE 214/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 maja 2019 r. Nr (...) (...) (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) na podstawie art. 479⁽⁴⁸⁾ § 2 k.p.c. w związku z art. 30, art. 56 ust. 2, art. 56 ust. 1 pkt 3a i art. 56, art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r. poz. 755 ze zm.), a także w zw. z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r. Nr 133 poz. 924) oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w związku z art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 19 maja 2017 r. na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ś. (powód, Odbiorca) kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. po rozpatrzeniu odwołania z dnia 22 listopada 2018 r. przedsiębiorstwa (...) S.A. w Ś. od decyzji Prezesa URE z dnia 25 października 2018 r. Nr (...) (...) (...) wymierzającej karę pieniężną postanowił zmienić zaskarżoną decyzję w części poprzez zastąpienie pkt 2 sentencji zaskarżonej decyzji następującym brzmieniem:

„Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzam (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ś. karę pieniężną w kwocie 34 314 zł (słownie: trzydzieści cztery tysiące trzysta czternaście złotych)”.

Od ww. decyzji powód wniósł odwołanie zaskarżając decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, a to przepisu art. 479⁴⁸ § 2 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w ramach samokontroli zaskarżonej decyzji uprawniony jest do uchylenia lub zmiany wydanej przez siebie decyzji w części pomimo, iż decyzja ta została zaskarżona w całości, podczas gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, iż skorzystanie przez Prezesa URE z kompetencji przewidzianej w tym przepisie jest „uznanie odwołania za słuszne” co oznacza uwzględnienie odwołania. Uwzględnienie zaś odwołania oznacza, że w każdym przypadku Prezes URE winien wydać nową decyzję obejmującą całość materii stanowiącej przedmiot rozstrzygnięcia, niezależnie od tego czy uchyła albo zmienia decyzję w całości czy w części. Oznacza to zatem, że gdy strona wnosi o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, to Prezes Urzędu nie może uznać odwołania za słuszne tylko w części i w tym zakresie uchylić lub zmienić zaskarżonej decyzji. Podobnie odwołanie, w którym strona żąda uchylenia albo zmiany decyzji w części, może być uznane za słuszne tylko w zakresie żądanym przez stronę, a zatem Prezes Urzędu nie może uchylić lub zmienić zaskarżonej decyzji w całości.

2. Naruszenie przepisów postępowania, a to przepisu art. 7, art. 77 i 80 k.p.a. polegające na zaniechaniu dokonania wszechstronnej i wyczerpującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz braku wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy poprzez:

- zaniechanie ustalenia kiedy i w jakich okolicznościach skarżąca Spółka (...) S.A. w Ś. dowiedziała się o wprowadzeniu w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,

- zaniechanie ustalenia w jaki sposób oraz w jakiej formie (...) S.A. w K. poinformowały odbiorców, w tym skarżącą spółkę (...) S.A. w Ś. o wprowadzeniu w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,

- zaniechanie ustalenia w jaki sposób oraz w jakiej formie (...) S.A. w K. poinformowały odbiorców, w tym skarżącą Spółkę (...) S.A. w Ś. o wprowadzeniu w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

3. naruszenie przepisów postępowania, a to przepisu art. 7, art. 77 i art. 107 § 3 k.p.a. poprzez nie wyjaśnienie w uzasadnieniu decyzji:

- sposobu wyliczenia nałożonej kary pieniężnej oraz podstaw przyjęcia przez Prezesa URE do wyliczenia kary pieniężnej najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MWh energii elektrycznej na rynku bilansującym odnotowanej 7 stycznia 2016 r. na poziomie 1500 zł,

w sytuacji, gdy cena za 1MWh energii elektrycznej jaką powód płacił w roku 2015 kształtuje się na poziomie 225,39 zł oraz nie wyjaśnienia podstaw podwojenia przyjętej przez organ ceny energii elektrycznej. Nadto brak jest wskazania ilość godzin w ciągu których powód miał dopuścić się przekroczenia dopuszczanego poboru mocy;

- jaki został przyjęty przez Prezesa URE do ustalenia wielkości dokonanego przez powoda przekroczenia dopuszczalnego poboru energii dopuszczalny pobór mocy w stopniach zasilania od 12 do 19 wobec tego, iż Prezes URE dla 11 stopnia zasilania przyjął dopuszczalny pobór energii na poziomie 1,800 MW. Z uzasadnienie decyzji wynika bowiem, że dla ustalenia przekroczenia w 11 stopniu zasilania (i wartości ewentualnej kary) Prezes URE przyjął wartość mocy wynoszącą 1800 KW, a nie wartość mocy umownej określoną w Planie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dla okresu od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. wynosząca 600 KW. Brak jest jednak wskazania na jakim poziomie wartość ta, tj. dopuszczalny pobór energii został przyjęty przez Prezesa URE

dla stopni zasilania od 12 do 19, a powyższe ma istotny wpływ na ewentualną wartość przekroczenia przez odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy i dalej na wysokość zastosowanej kary.

4. naruszenie przepisów postępowania, a to przepisu art. 7, art. 77 i art. 107 § 3 k.p.a. poprzez błędne przyjęcie, że powód w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust 3 ustawy Prawo energetyczne, podczas gdy:

- ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na podstawie przepisu art. 11 i art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego zostały wprowadzone dopiero Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (Dz.U.2015, poz. 1136), które to rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia tj. w dniu 11 sierpnia 2015 r.;

- wprowadzone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (Dz.U.2015, poz. 1136) ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązywały od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00, co oznacza, że ograniczenia te zaczęły obowiązywać dopiero z początkiem dnia 12 sierpnia 2015 r. albowiem w rozporządzeniu zastosowano system 24- godzinny, w którym godzina 0:00 jest początkiem dnia zaś godzina 24:00 jest końcem tego dnia. Oznacza to zatem, iż w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. przedmiotowe ograniczenia nie obowiązywały, a co za tym idzie spółka (...) S.A. w Ś. nie naruszyła obowiązku wprowadzonego ww. rozporządzeniem Rady Ministrów.

5. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 755) poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż przepis art. 56 Prawa energetycznego stanowi podstawę prawną do wymierzenia kary pieniężnej także za nie stosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego, podczas gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu, mającego charakter regulacji karnej, winna być dokonywana w sposób ścisły, a nie rozszerzający, a co za tym idzie iż przepis ten stanowi podstawę do wymierzenia kary pieniężnej za nie stosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych tylko i wyłącznie na podstawie art., 11, art., 11c lub art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego.

6. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 755) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na wymierzeniu stronie powodowej kary pieniężnej w kwocie 34 314,00 zł za naruszenie w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r., podczas gdy ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, o których mowa w art. 11 i art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego obowiązywały od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00, albowiem w rozporządzeniu wprowadzającym te ograniczenia tj. w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (Dz.U. 2015, poz. 1136) zastosowano system 24 – godzinny, w którym godzina 0:00 jest początkiem dnia, zaś godzina 24:00 jest końcem tego dnia Oznacza to zatem, iż w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r, przedmiotowe ograniczenia nie obowiązywały, a co za tym idzie spółka (...) SA w Ś. nie naruszyła obowiązku wprowadzonego ww. rozporządzeniem Rady Ministrów.

7. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to przepisu art. 56 ust. 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j, Dz.U Z 2019 r. poz. 755) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż brak jest podstaw od odstąpienia od wymierzenia powodowi kary pieniężnej, podczas gdy całokształt okoliczności niniejszej sprawy (w tym m.in. fakt, iż sytuacja dot. wprowadzenia ograniczeń nie miała miejsca przez ostatnie ponad 20 lat; fakt, iż na taką sytuację nie byli przygotowani zarówno odbiorcy jak i operatorzy systemu; fakt, iż powód natychmiast podjął działania mające na celu dostosowanie się do tych ograniczeń; fakt, iż powód tylko w dniu 10 i 11 sierpnia 2015 r. przekroczył wprowadzone ograniczenia – w dniach, w których nie obowiązywało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej) oraz

dostosowanie się do wprowadzonych ograniczeń w pełni uzasadniają uznanie, iż stopień społecznej szkodliwości działania powoda jest znikomy, a co za tym idzie, iż istnieją podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary.

8. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r, Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 219 r. poz. 755) poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż przepisy ten stanowi jedynie regulację szczególną w stosunku do art., 11d ust. 3 Prawa energetycznego, określającą jedynie okres na jaki OSP może wprowadzić ograniczenia, a co za tym idzie iż nie stanowi on samodzielnej podstawy materialnoprawnej do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, podczas gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu nakazuje uznać, iż przepis ten stanowi samodzielną podstawę do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej przez operatora systemu przesyłowo elektroenergetycznego w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, z tym że ograniczenia te mogą być wprowadzane przez OSP na okres nie dłuższy niż okres 72 godzin. Po tym bowiem okresie ograniczenia mogą być wprowadzone przez Radę Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii w drodze rozporządzenia. Oznacza to zatem, iż nałożenia kary pieniężnej za nie stosowanie się do ograniczeń obowiązujących na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego byłoby możliwe jedynie w sytuacji wskazania przez ustawodawcę, iż takie zachowanie odbiorcy podlega karze.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz zasądzenie od Prezesa URE na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Ewentualnie wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w pkt 2 poprzez odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej na powoda albo poprzez dokonanie jej miarkowania do symbolicznej kwoty 1,00 (jeden złotych) lub innej odpowiedniej wysokości z uwzględnieniem całokształtu okoliczności sprawy oraz możliwości finansowych powoda oraz zasądzenie od Prezesa URE na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W obu przypadkach wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów wskazanych w uzasadnieniu tj:

- informacji otrzymanej od (...) SA dotyczącej poboru mocy i ustalonego poziomu ograniczeń w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r.
- instrukcji zamieszczonej przez (...) SA na swojej stronie internetowej określającej sposób postępowania w przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,
- umowy sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji – umowie kompleksowej z dnia 05 października 2011 r. wraz z załącznikami oraz aneksem z dnia 28 lutego 2012 r., z dnia 14 listopada 2012 r., z dnia 30 czerwca 2014 r., z dnia 14 stycznia 2015 r., z dnia 07 marca 2016 r.
- pisma (...) SA z dnia 30 lipca 2014 r. wraz z planem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,
- faktury VAT Nr (...) z dnia 04 września 2014 r.
- pisma (...) SA z dnia 08 września 2015 r.
- wniosku z dnia 14 września 2015 r. o zmianę poziomu mocy bezpiecznej,
- pisma (...) SA z dnia 31 lipca 2015 r. określającego plan ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,
- pisma (...) SA z dnia 12 lutego 2016 r. określającego plan ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,
- pisma (...) SA z dnia 29 lipca 2016 r. określającego plan ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,

- instrukcji zamieszczonej przez (...) SA na swojej stronie internetowej określającej sposób postępowania w przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Wniósł również o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z:

- przesłuchania w charakterze strony K. B. (Wiceprezesa Zarządu Spółki) oraz T. A. (Wiceprezesa Zarządu Spółki)

- przesłuchania świadka G. T. oraz M. J.

na okoliczność daty powzięcia przez spółkę informacji o wprowadzonych w sierpniu 2015 r. ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, działaniach podjętych przez spółkę w celu dostosowania pracy spółki do wprowadzonych ograniczeń, uwarunkowań technologicznych umożliwiających nagłe „z minuty na minutę” ograniczenie w poborze energii elektrycznej oraz związanych z tym zagrożeń dla bezpieczeństwa ludzi, jak też zniszczenia mienia oraz na okoliczność zmniejszenia produkcji w okresie objętym wprowadzonymi ograniczeniami i poniesionymi w związku z tym stratami,

Wniósł także o;

- zobowiązanie (...) S.A. w K., ul. (...), (...)-(...) K. – do udzielenia informacji w jaki sposób, w jakiej formie oraz kiedy (z podaniem daty i godziny) poinformowały odbiorców, w tym spółkę (...) SA w Ś. o wprowadzeniu w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w tym w jakim dniu został przekazany komunikat w tym zakresie z podaniem godziny i minuty jego publikacji,

- zobowiązanie (...) SA w K. ul. (...), (...)-(...) K. oraz (...) Oddział w W., ul. (...), (...)-(...) W. do udzielenia informacji czy, jeśli tak to w jaki sposób, w jakiej formie oraz kiedy (z podaniem daty i godziny) poinformowały odbiorców, w tym spółkę (...) SA w Ś. o wprowadzeniu w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,

- zobowiązanie (...) Radia S.A. Program 1, al. (...), (...)-(...) W. do udzielenia informacji w jakim dniu (dniach), z podaniem godziny emisji ogłosiła komunikat dotyczący wprowadzenia w okresie od 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,

- zobowiązanie (...) SA Oddział w W., ul. (...), (...)-(...) W. do udzielenia informacji ile wynosiła cena za 1MWh energii elektrycznej jaką powód płacił w miesiącu sierpniu 2015 r. oraz ile wynosiła średnia cena za 1MWh energii elektrycznej jaką powód płacił w okresie od 1 sierpnia do 31 grudnia 2015 r.

Powód wniósł także o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z wszystkich dokumentów znajdujących się w aktach postępowania administracyjnego prowadzonego przed Prezesem URE w sprawie o numerze (...) (...) (...).

W odpowiedzi Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania.

Wniósł także o przeprowadzenie dowodów z dokumentów zgromadzonych w toku przedmiotowego postępowania administracyjnego na okoliczność prawidłowości wydanej decyzji administracyjnej.

Wniósł również o oddalenie wniosków dowodowych powoda.

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny.

(...) ((...) SA, OSP) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości wynikających m.in. z wyjątkowo wysokich temperatur i niskich stanów wód w zbiornikach wodnych, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy Prawo energetyczne wprowadzając na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. (k. 1 akt adm.) Jednocześnie w dniu 10 sierpnia

2015 r. (...) SA działając na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy Prawo energetyczne powiadomiły Ministra Gospodarki i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy Prawo energetyczne tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. (k. 1v. akt adm.). Rada Ministrów pozytywnie rozpatrzyła wniosek Ministra Gospodarki wydając w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. (k. 1v. akt adm.).

Na wezwanie Prezesa URE (...) SA (...) SA w Ś. jest przyłączona, przy piśmie z dnia 10 maja 2016 r. przestawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r., do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (k. 3 – 4 akt adm.). Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w Ś. przy ul. (...) (obiekt Odbiorcy).

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął uzasadnione podejrzenie, że powód we wskazanym przez (...) obiekcie nie dostosował się od wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne.

Mając na względzie powyższe, pismem z dnia 19 maja 2017 r. (k. 1 – 2 akt adm.) Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się przez Odbiorcę do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie.

W szczególności powód został wezwany do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od (...) wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Pismem z dnia 8 czerwca 2017 r. (k. 9 – 16 akt adm) powód przedstawił Prezesowi URE stosowne dokumenty oraz swoje stanowisko w sprawie, wnosząc na wstępie o umorzenie postępowania w sprawie ewentualnie o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

Uzasadniając swój wniosek powód wskazał, że postępowanie wszczęte przeciwko spółce winno być umorzone, albowiem Spółka dostosowała się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych, wydanym na podstawie art. 11 Prawa energetycznego, Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (Dz.U.2015, poz. 1136). Tylko bowiem zachowanie polegające na nie dostosowaniu się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego stanowi delikt administracyjny zagrożony sankcją administracyjną w postaci kary pieniężnej – art. 56 ust. 1 pkt 3a Prawa energetycznego.

Jednocześnie w sytuacji, gdyby organ nie podzielił przedstawionego poniżej stanowiska Spółki wskazującego na brak podstaw do wymierzenia spółce kary pieniężnej, o której mowa art. 56 ust. 1 pkt 3a Prawa energetycznego – mając na względzie art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego powód wniósł o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

Powód podniósł, że sytuacja z ograniczeniami dostaw energii elektrycznej w miesiącu sierpniu 2015 r. była dla Spółki całkowitym zaskoczeniem. Była to sytuacja nagła i niespodziewana, z którą nie tylko spółka, ale w ogóle

odbiorcy energii elektrycznej nie mieli do czynienia od ponad 20 lat. Ograniczenia te zostały wprowadzone podczas urlopu sezonowego, w dwóch pierwszych tygodniach sierpnia, gdy większość pracowników przebywała na urloпах wypoczynkowych. Najpierw ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadziły (...) SA. Ograniczenia te obowiązywały od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r i wprowadzone zostały na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego. Natomiast dopiero w dniu 11 sierpnia 2015 r. wprowadzone zostały rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (Dz.U. 2015 poz. 1136) ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na podstawie art. 11 Prawa energetycznego. Spółka o wprowadzonych ograniczeniach dowiedziała się w dniu 11 sierpnia 2015 r. Informację tę otrzymał telefonicznie , w dniu 11 sierpnia 2015 r., około godziny 12:00 – 13:00 członek zarządu w czasie przebywania na urlopie wypoczynkowym.

Istotne zaś dla oceny zasadności wymierzenia spółce kary pieniężnej jest to, że podstawą prawną prowadzonego postępowania jest przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Prawa energetycznego. Przepis ten przewiduje możliwość nałożenia kar pieniężnych na tych, którzy nie stosują się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego. Kara pieniężna może być nałożona tylko i wyłącznie za nie dostosowanie się do konkretnych ograniczeń, tj. tych które zostały wprowadzone na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 , art. 11d ust 3 Prawa energetycznego. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na podstawie ww. przepisów zostały wprowadzone dopiero Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (Dz.U.2015, poz. 1136) Ograniczenia te obowiązywały od dnia 11 sierpnia 2015 r od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r do godz. 24:00. Oznacza to, że ograniczenia te zaczęły obowiązywać dopiero z początkiem 12 sierpnia 2015 r. , albowiem w rozporządzeniu zastosowano system 24 – godzinny, w którym godzina 0:00 jest początkiem dnia, zaś godzina 24:00 jest końcem tego dnia. Oznacza to, że brak jest podstaw do karania za ewentualne przekroczenia w poborze energii, które mogłyby mieć miejsce przed dniem 12 sierpnia 2015 r. W okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia do godz. 24:00 Spółka nie przekroczyła wprowadzonych ograniczeń w dostawach i poborze energii elektrycznej. Oznacza to, że brak jest podstaw prawnych do wymierzeni Spółce kary za nie dostosowanie się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego.

Ograniczenia wprowadzone przez (...) SA dnia 10 sierpnia 2015 r. dokonane zostały w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego, który to przepis pozostaje poza zakresem „karnej” regulacji art. 56 ust 1 pkt 3a Prawa energetycznego. Oznacza to, iż nie dostosowanie się do ograniczeń wprowadzonych przez (...) SA nie może być podstawą do nałożenia kary pieniężnej. Przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Prawa energetycznego dotyczący nałożenia kar pieniężnych z tytułu deliktów administracyjnych ma charakter regulacji karnej, z co za tym idzie przepisy te winny być wykładane sposób ścisły i nie mogą być rozszerzane w drodze analogii.

Zważywszy na powyższe oraz wobec tego, iż Spółka dostosowała się do wprowadzonych ograniczeń poboru energii i od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 15:00 pobierała energię w wymaganej wielkości uznać należy, iż spółka nie przekroczyła ograniczenia, o którym mowa w art. 11 Prawa energetycznego, a jedynie ograniczenie wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy prze (...) SA. Skoro zatem Spółka nie dopuściła się deliktu administracyjnego, o którym mowa w art. 56 ust 1 pkt 3a Prawa energetycznego to niniejsze postępowanie winno być, w jej ocenie, umorzone.

Jednocześnie z daleko posuniętej ostrożności postępowania w sytuacji, gdyby organ nie podzielił przedstawionego stanowiska Spółki wskazującego na brak podstaw do wymierzenia spółce kary pieniężnej, o której mowa w art.56 ust. 1 pkt 3a Prawa energetycznego mając na względzie art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego powód wniósł o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Informacje o ograniczeniach otrzymał telefonicznie w dniu 11 sierpnia 2015 r. około godziny 12:00 – 13:00 członek Zarządu w czasie przebywania na urlopie wypoczynkowym. Następnie informacja ta została niezwłocznie przekazana technologowi przebywającemu w tym czasie w zakładzie w Ś., który zaczął wprowadzać wyłączanie maszyn z bieżącej produkcji i przełączanie ich w bieg jałowy (podtrzymanie). Wobec tego, iż maszyny muszą być wyłączane i wygaszane w sposób kontrolowany z uwagi na zapewnienie bezpieczeństwa maszyn i ludzi przebywających na terenie zakładu, jest to proces czasochłonny i długotrwały. Po ok. 3 godzinach od

momentu powzięcia informacji o ograniczeniach udało się obniżyć poziom poboru energii tak, aby nie było żadnych przekroczeń. Zostały wyłączone wszystkie możliwe do wyłączenia urządzenia: młyny, przewijarki, suszarki, maszyny do regranulacji, młyny, oświetlenia hal, magazynów i biur. Przy tego rodzaju technologii maszyn nie jest bowiem możliwe ich wyłączenie „z minuty na minutę”. Nagłe zatrzymanie takich urządzeń nie jest możliwe, gdyż może to spowodować nagły wzrost temperatury (ponad 300 C), ciśnienia (ponad 500 atm), zapchanie rur, młynów, pomp oraz wyciek z ekstruderów co jest niemalże równoważne z pożarem na terenie zakładu. Przedstawione dane wskazują, że spółka zrezygnowała natychmiast i zatrzymała pracę maszyn w sposób zgodny ze sztuką inżynierską, zachowując spokój oraz zapewniając bezpieczeństwo. Maszyny zostały zdławione w taki sposób, że wytłaczały kilka kilogramów cienkiej warstewki folii na godzinę pracy tak, aby granulat nie zastygł wewnątrz maszyn. Jednocześnie zaczął być wprowadzany do maszyn specjalny granulat czyszczący umożliwiający zatrzymanie maszyn na dobre. Udało się go wprowadzić do maszyn tego samego dnia ok. godz. 16.00 co pozwoliło po wychłodzeniu i zabezpieczeniu urządzeń peryferyjnych na zupełne wyłączenie maszyn z poboru energii. Spółka podjęła zatem wszystkie możliwe działania. Natychmiastowe ograniczenie mocy do poziomu wynikającego z wprowadzonego najwyższego stopnia zasilania miałyby nieodwracalne skutki w postaci całkowitego zniszczenia lub poważnego uszkodzenia urządzeń oraz stanowiłyby zagrożenie dla zdrowia i życia osób pracujących w zakładzie. Zgodnie natomiast z treścią § 3 ust. 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.u. z 2007 r. nr 133 poz. 924) ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub dostarczaniu ciepła nie mogą powodować zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.

Naruszenie ograniczenia nie wynikało więc z zaniedbania, czy też złej woli, ale było konieczne i nie wywołało żadnych konsekwencji.

Po powzięciu informacji o ograniczeniach w poborze energii Spółka podjęła opisane powyżej czynności mające na celu dostosowanie poboru mocy do wprowadzonych ograniczeń w poborze, w tym przeprowadzono: przełączenie trzech linii produkcyjnych w tryb jałowy do poziomu zapewniającego utrzymanie tworzywa wewnątrz maszyn w stanie ciekłym, zdławienie poboru mocy przez trzy chłodnice sprężarkowe i jedną wentylatorową, wyłączenie wentylacji hal produkcyjnych, wyłączenie urządzeń peryferyjnych: młyny, regranulacja, przewijarki, wyłączenie oświetlenia hal produkcyjnych, magazynów, biur.

Sytuacja, która miała miejsce w dniach 10 – 31 sierpnia 2017 r. była dużym zaskoczeniem dla wszystkich odbiorców, ponieważ ograniczeń nie odnotowano od ponad 20 lat. Wprowadzenie od razu 20 – go najwyższego stopnia zasilania i opublikowanie komunikatu w tym zakresie nastąpiło na dwie godziny przed terminem obowiązywania. Spółka nie została uprzedzona o istniejącym zagrożeniu przez Sprzedawcę energii ani Operatora ((...) SA), który to Operator powinien monitorować ryzyko wystąpienia takich zdarzeń w systemie. Brak informacji o ryzyku ograniczeń w poborze mocy uniemożliwiło Spółce wcześniejszą reakcję i podjęcie stosownych działań. Spółka jest odbiorcą, który pobiera energię ponosząc wysokie jej koszty. Natomiast Operator (...) jest profesjonalnym uczestnikiem obrotu dysponującym ponadstandardową wiedzą w temacie energii. Żaden z państwowych organów nie zorganizował kampanii informującej Odbiorców o możliwości wystąpienia tak drastycznych ograniczeń w poborze mocy. Jest to szczególnie istotne w sytuacji, gdy ograniczeń tych nie było od kilkadziesiąt lat. Prowadzi to bowiem do sytuacji, w której cała odpowiedzialność za zaistniałą sytuację, w tym odpowiedzialność za stan sieci przesyłowych i zaniedbania w obszarze produkcji energii elektrycznej, przerzucana jest na odbiorców energii elektrycznej.

Zważywszy na powyższe oraz mając na uwadze, iż przekroczenia w zużyciu energii miały miejsce wyłącznie w dniu 10 sierpnia 2015 r. kiedy to Spółka nie miała wiedzy na temat ograniczeń i podczas pięciu godzin w dniu 11 sierpnia 2015 r. zasadnym byłoby odstąpienie od wymierzenia kary. Powód zważył, iż zgodnie z treścią przepisu art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Przekroczenie maksymalnego poboru energii miało miejsce tylko w pierwszych dwóch dniach obowiązywania ograniczeń, przy czym ograniczeń wprowadzonych przez (...).

Wynikało to z uwarunkowań technologicznych zakładu i braku możliwości nagłego wyłączenia zasilania. Po podjęciu działań, o których mowa powyżej, Spółka zaprzestała naruszenia prawa. Możliwość odstąpienia od wymierzenia kary potwierdza wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2014 r. Jak wynika to z treści art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego zmiana zachowania przedsiębiorstwa energetycznego pozwalająca na odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej może polegać na zaprzestaniu dalszego naruszania norm Prawa energetycznego, a zatem na zmianie postępowania, w wyniku której zachowanie przedsiębiorstwa, które do tej pory było niezgodne z prawem przestaje już być z nim sprzeczne. Zmiana ta, jak wynika to wprost z art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego może polegać także na „zrealizowaniu obowiązku”. Ta druga kategoria zachowań przedsiębiorstwa energetycznego odnosi się do sytuacji, w których na przedsiębiorstwie energetycznym ciążył określony obowiązek, obowiązek ten nie został wykonany przez przedsiębiorstwo energetyczne, co z kolei uprawniało Prezesa Urzędu do wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej oraz jej wymierzenia. Pracodawca w ten sposób rozróżnił między naruszeniami Prawa energetycznego polegającymi na niewykonaniu obowiązku zachowania o charakterze ciągłym oraz naruszeniami polegającymi na niewykonaniu obowiązku określonego zachowania o charakterze jednorazowym bądź terminowym. Oznacza to, że „zrealizowanie obowiązku”, który nie został przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonany prawidłowo bądź został wykonany nieterminowo lub niepełnie, uprawnia Prezesa Urzędu do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, którą w innym przypadku organ ten byłby zobowiązany nałożyć na przedsiębiorstwo energetyczne (wyrok Sądu Najwyższego z 15 października 2014 r. sygn. akt III SK 47/13)”

Nałożenie kary stanowiłoby dla Spółki bardzo duże obciążenie, które mogłoby doprowadzić do zahamowania jej rozwoju, a w skrajnej sytuacji stanowiłoby zagrożenie dla jej dalszego funkcjonowania, w tym konieczności wprowadzenia redukcji zatrudnienia. Folia stretch produkowana przez Spółkę jest towarem strategicznym dla handlu i produkcji. Brak dostawy takiego towaru powoduje zatrzymanie produkcji w innym zakładzie lub brak dostaw towarów do sklepów dyskontowych lub pomiędzy firmami spedycyjnymi. Spółka bieżąco reguluje wszelkie zobowiązania publicznoprawne.

Ograniczenia w poborze energii do poziomu wynikającego z 20 stopnia zasilania zagroziłoby bezpieczeństwu osób zatrudnionych w zakładzie oraz doprowadziłoby do zniszczenia linii technologicznych.

W związku z powyższym, zdaniem powoda, wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary jest w pełni uzasadniony, ponieważ stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a względy technologiczne uniemożliwiły realizację obowiązku ograniczenia poboru energii elektrycznej do wymaganego przez dostawcę energii poziomu.

Powód wskazał, iż otrzymał informację o wielkości dopuszczalnych mocy dla poszczególnych stopni zasilania. Żaden jednak organ nadzorujący nie poinformował Spółki o możliwości podniesienia mocy bezpiecznej. Moc bezpieczna podawana przez operatora w umowach wynosi standardowo 40 kW dla większości odbiorców, co zapewnia zasilanie dwóm gospodarstwom domowym. W umowie sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji – umowie kompleksowej z 5 października 2011 r. nie została określona moc bezpieczna. Moc bezpieczna wprowadzona została do umowy dopiero aneksem z 7 marca 2016 r. Co więcej, otrzymany „Plan ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej” dla okresu od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. określał moc umowną w wysokości jaka nie wynikała z umowy łączącej spółkę ze sprzedawcą energii. W planie tym wskazano bowiem moc umowną w wysokości 600 kW, w sytuacji gdy umowa nie przewidywała mocy umownej w takiej wysokości. W dacie bowiem wprowadzenia tego planu umowa określała moc umowną na poziomie 1000 kW, a więc o 400 kW wyższą aniżeli przyjęta w sporządzonym „Planie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej” dla okresu od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. Na podstawie tego planu nie było zatem wiadome jakie powinny być ograniczenia tj, od jakiej pozycji wyjściowej winne być one ustalone. Plan ten nie był bowiem adekwatny do wielkości energii elektrycznej pobieranej przez spółkę. Nie można go zatem uznać za wiarygodny i wiążący spółkę dokument. Powód zaznaczył, iż ograniczenia w poborze energii odnoszą się od mocy bezpiecznej, podczas gdy w umowie klienti zamawiają moc umowną.

Spółka, gdy zdała sobie sprawę z potencjalnych zagrożeń i zauważyła to niedopatrzenie w umowie pismem z dnia 07.08.2015 r. zwróciła się do operatora z wnioskiem o podniesienie mocy bezpiecznej do 450kW. Jednak dopiero 18

lutego 2016 r. spółka otrzymała aktualizację planu wprowadzania ograniczeń w poborze energii elektrycznej gdzie moc bezpieczna dla zakładu wynosiła już 450 kW. Podawana standardowo przez operatora w umowach moc bezpieczna w wysokości 40 kW nie uwzględniała poziomu niezbędnego do zapewnienia bezpieczeństwa pracowników i pracy urządzeń w trybie awaryjnym zapobiegającym ich zniszczeniu czy uszkodzeniu. Otrzymana standardowo w umowie moc bezpieczna wynosi zaledwie 2,22% mocy zamówionej. Natomiast moc bezpieczna po zmianach wynosi 25% mocy zamówionej co pozwala tylko na podtrzymanie maszyn bez jakiegokolwiek produkcji.

Spółka podjęła wszystkie ww. działania przed wystąpieniem jakichkolwiek ograniczeń. Natomiast w momencie powzięcia wiedzy o wprowadzonych ograniczeniach niezwłocznie podjęła działania mające na celu dostosowanie się do nich. Pobór mocy został ograniczony w maksymalnym stopniu, na jaki pozwalał charakter zainstalowanych w zakładzie urządzeń, a przekroczenie mocy nie wynikało z zaniedbań ani złej woli, a jedynie z obiektywnych ograniczeń technicznych i technologicznych. Służby odpowiedzialne za kierowanie krajowym systemem energetycznym nie były przygotowane na taką sytuację. Brak było wytycznych wskazujących na sposób postępowania w takiej sytuacji, mimo, iż analizy jakimi dysponowało OSP, sugeruje, iż Operator dysponował dostateczną wiedzą i zaniechał podjęcia środków przygotowujących OSP i (...) oraz klientów do sytuacji kryzysowej. Instrukcja co do sposobu postępowania klientów została opublikowana na stronie (...) w dniu 12 sierpnia 2015 r., a więc 2 dni po wprowadzeniu ograniczeń.

W trakcie postępowania administracyjnego Prezes URE wzywał Odbiorcę oraz (...) do nadesłania dodatkowych informacji i dokumentów zmierzających do wyjaśnienia sprawy.

Pismem z dnia 5 września 2017 r. Prezes URE wezwał (...) SA do ustosunkowania się do twierdzeń powoda zawartych w piśmie z 8 czerwca 2017 r. oraz przesłania stosowanych dokumentów.

W odpowiedzi z dnia 18 września 2018 r. (k. 90 – 90V akt adm.) (...) wyjaśnił, że jako operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, zgodnie z §8 ust. 1 - 3 i ust.6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. Nr 133, poz. 924, rozporządzenie) ma obowiązek opracowania i uzgodnienia z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego tj. (...) SA planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Plan został przygotowany w oparciu o dane odbiorców aktualne w chwili jego sporządzenia tj. obowiązujące na przełomie lutego i marca 2014 r. W przypadku (...) SA dostarczanie energii elektrycznej do obiektu odbiorcy było wówczas realizowane w oparciu o zapisy Umowy sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji – umowy kompleksowej Nr (...) z dnia 5 października 2011 r. zawartej pomiędzy tym przedsiębiorcą a (...) Sp. z o.o.

W związku z tym w planie wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej na okres od 1 września 2014 r, do 31 sierpnia 2015 r. sporządzonym dla tego odbiorcy uwzględniono otrzymane od (...) Sp. z o.o. dane o wielkości mocy umownej (600 kW) i mocy bezpiecznej (40 kW).

(...) zaznaczył, że z dokumentów przekazanych przez sprzedawcę wynika, że moc umowna dla obiektu (...) SA wynosiła wówczas 600 kW, zgodnie z Aneks do umowy zawartym 14 listopada 2012 r, natomiast moc bezpieczna pomimo umieszczenia stosownego zapisu w § 4 ust. 7 umowy, nie została określona.

(...) SA zaznaczył, iż w okresie wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej tj, w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. dostarczanie energii elektrycznej do obiektu (...) SA realizowane było również na podstawie wyżej wymienionej umowy, natomiast ustalono nową wielkość mocy umownej tj. 1800 kW, zgodnie z Aneks nr 3 do umowy zawartym w dniu 14 stycznia 2015 r. Z kolei poziom mocy bezpiecznej nadal nie był ustalony w umowie. Jednocześnie wyjaśnił, że plan wprowadzania ograniczeń w poborze energii elektrycznej na okres od 1 września 2014 r do 31 sierpnia 2015 r. nie ulegał zmianom w związku ze zwiększeniem wielkości mocy umownej.

(...) wskazał, że ani przepisy rozporządzenia, ani Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (...) SA, nie określają sposobu postępowania, czy też wytycznych w zakresie korygowania zatwierdzonych planów w okresie ich obowiązywania.

W oparciu o ten sam stan faktyczny Prezes URE wydał w dniu 25 października 2018 r. decyzję (decyzja I) k 120 – 130 akt adm., w której w pkt 1 orzekł, że (...) S.A. w Ś. w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w Ś. przy ul. (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.

W pkt 2 tej decyzji za działanie wymienione w pkt 1 wymierzył (...) S.A. w Ś. karę pieniężną w kwocie 40164 zł.

W odwołaniu od tej decyzji (k 135 – 152 akt adm.) powód zaskarżył ją w całości i wniósł o jej uchylenie w całości, ewentualnie w sytuacji, gdyby Sąd nie podzielił jego stanowiska co do uchylenia zaskarżonej decyzji wobec braku podstaw do jej wydania powód wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w pkt 2 przez odstąpienie od wymierzenia mu pieniężnej, albo przez dokonanie jej miarkowania do symbolicznej kwoty 1 zł lub inne odpowiedniej wysokości z uwzględnieniem całokształtu okoliczności sprawy oraz możliwości finansowych powoda.

W następstwie przeprowadzenia samokontroli wydanej decyzji I Prezes URE wydał skarżoną obecnie decyzję II z dnia 21 maja 2019 r. (decyzja II), w której zmienił częściowo decyzję I przez zastąpienie jej pkt 2 następującym brzmieniem: za działanie wymienione w pkt 1 wymierzam (...) S.A. w Ś. karę pieniężną w kwocie 34314 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zaskarżona decyzja podlega uchyleniu, gdyż nie można jej konwalidować.

Zasadny okazał się pierwszy zarzut odwołania wskazujący na naruszenie w skarżonej decyzji przepisu art. 479⁽⁴⁸⁾ § 2 k.p.c. przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że Prezes URE w ramach samokontroli uprawniony jest do uchylenia lub zmiany wydanej decyzji w części pomimo, że decyzja taka została zaskarżona odwołaniem w całości. Zgodnie z przywołanym przepisem uznając odwołanie za słuszne Prezes Urzędu chylić lub zmienić swoją decyzję w całości lub w części wydając nową decyzję. Przedstawiony problem był już przedmiotem analizy i rozstrzygnięcia w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2007 r. sygn. akt III SK 19/06. Orzeczenie to zostało wydane na gruncie art. 479⁽⁵⁹⁾ § 2 k.p.c. Jednak poza tym, że adresatem przepisu art. 479⁽⁵⁹⁾ § 2 k.p.c. jest inny organ regulacyjny (Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej), ma on identyczne brzmienie jak art. 479⁽⁴⁸⁾ § 2 k.p.c. określając uprawnienia organu regulacyjnego w ramach tzw. samokontroli własnej decyzji na skutek jej zaskarżenia odwołaniem do Sądu OKiK.

W związku z tym rozważania Sądu Najwyższego przedstawione w przywołanym wyroku, z którymi Sąd OKiK w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni się zgadza, są przydatne do jej rozstrzygnięcia. W części swoich rozważań Sąd Najwyższy ocenił sytuację, w której adresat decyzji zaskarżył ją odwołaniem w całości, a organ regulacyjny w ramach samokontroli uznał to odwołanie za słuszne tylko w części.

Zdaniem Sądu Najwyższego „Przesłanką czynienia przez Prezesa Urzędu użytku z kompetencji przewidzianej w art. 479⁵⁹ § 2 k.p.c. jest uznanie odwołania za słuszne (...) należy przyjąć, że uznanie odwołania za słuszne oznacza w istocie uwzględnienie odwołania. Przy ocenie, czy odwołanie zostało uwzględnione (uznane za słuszne) należy brać pod rozwagę treść żądania (wniosku) zawartego w odwołaniu. Zgodnie z art. 479⁶⁰ k.p.c. odwołanie powinno zawierać między innymi wniosek o uchylenie albo zmianę decyzji w całości lub w części. Oznacza to, że gdy strona wnosi o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, to Prezes Urzędu nie może uznać odwołania za słuszne tylko w części i w tym zakresie uchylić lub zmienić zaskarżoną decyzję.”

W dalszej części rozważań Sąd Najwyższy podkreślił, „że powyższy przepis [art. 479⁽⁵⁹⁾ § 2 k.p.c. – przypis Sądu OKiK] inaczej niż przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące odwołań od decyzji administracyjnych nie zobowiązuje Prezesa Urzędu do ponownego merytorycznego rozpatrzenia sprawy administracyjnej, tak jak gdyby była ona rozpatrywana po raz pierwszy, lecz jedynie do ponownego rozpatrzenia sprawy w granicach wyznaczonych zakresem zaskarżenia i wnioskami odwołania, gdy wymaga tego uznanie odwołania za słuszne w całości. Prezes Urzędu nie działa zatem w granicach tego przepisu jako organ quasi – odwoławczy, który nie jest związany zakresem zaskarżenia i wnioskami odwołania, lecz jako organ administracji publicznej, który tylko wyjątkowo został upoważniony do kontroli wydanej przez siebie decyzji w ramach postępowania sądowego mającego za przedmiot sprawę rozstrzygniętą tą decyzją. Wyjątkowość tej instytucji polega również na tym, że upoważnia stronę postępowania sądowego, jaką jest niewątpliwie Prezes Urzędu, do zmiany lub uchylecia decyzji będącej przedmiotem tego postępowania, co nakazuje nie tylko ścisłą wykładnię tego przepisu, ale także uwzględnianie interesu strony przeciwnej wyrażonego w żądaniu odwołania.” Sens przepisu art. 479⁽⁵⁹⁾ § 2 k.p.c. „(...) zezwala na czynienie użytku z kompetencji do samokontroli tylko w wypadku, gdy cel odwołania zostanie w pełni osiągnięty. (...) Nowa decyzja powinna rozstrzygać o całości odwołania, ale tylko wtedy, gdy Prezes Urzędu uzna odwołanie w całości za uzasadnione. Oznacza to, że gdy decyzja została zaskarżona w całości i Prezes Urzędu uznał odwołanie w całości za słuszne, wówczas może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję w całości. W przypadku natomiast, gdy strona skarży decyzję tylko w części i Prezes Urzędu uznaje odwołanie w całości za słuszne, może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję w części zaskarżonej.”

Przenosząc przedstawione rozważania, w pełni adekwatne także dla wykładni art. 479⁵⁸ § 2 k.p.c., na grunt obecnie rozpoznawanej sprawy trzeba zwrócić uwagę na następujące fakty.

Odwołaniem z dnia 22 listopada 2018 r. powód zaskarżył w całości decyzję pozwanego z 25 października 2018 r. (decyzję I).

Objął więc zakresem odwołania stwierdzenie deliktu administracyjnego i karę pieniężną za ten delikt wymierzoną.

W oparciu o przedstawione zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości ewentualnie, w sytuacji gdyby nie zostało uwzględnione jego stanowisko co do uchylecia decyzji (a więc z ostrożności procesowej) wniósł o zmianę decyzji w odniesieniu do kary pieniężnej.

W przedstawionej sytuacji Prezes URE dokonując w trybie art. 479⁵⁸ § 2 k.p.c. samokontroli decyzji I związany był zakresem jej zaskarżenia, a ponieważ była ona zaskarżona w całości, jego uprawnienia ograniczały się wyłącznie do uchylecia tej decyzji w całości. Zatem Prezes Urzędu nie mógł uznać odwołania za słuszne tylko w części, konkretnie w odniesieniu do wysokości nałożonej kary pieniężnej i tylko w tym zakresie zmienić decyzję I obniżając wymiar kary.

Przyjęcie, że odwołanie jest słuszne w całości odnieść w niniejszej sprawie skutek w postaci uchylecia w całości decyzji I. W przeciwnym razie Prezes URE miał obowiązek zastosować się do unormowania art. 479⁴⁸ § 1 k.p.c. i przekazać sprawę wraz z odwołaniem do rozpatrzenia przez Sąd OKiK. Natomiast uznając odwołanie za słuszne nie mógł zmienić decyzji I tylko w części, to jest jedynie w zakresie nałożonej kary pieniężnej.

Sąd ocenił jako nieprawidłowe założenie uczynione przez pozwanego Prezesa Urzędu, w świetle którego wydając w ramach samokontroli decyzję z dnia 7 maja 2019 r. (decyzję II), w której jedynie obniżył wysokość sankcji pieniężnej, uwzględnił w całości odwołanie powoda. Przedstawiony w odwołaniu od decyzji I wniosek ewentualny o jej zmianę w odniesieniu do kary pieniężnej nie oznacza bowiem, że powód w ten sposób zmienił zakres zaskarżenia decyzji I na węższy od pierwotnie zgłoszonego.

W tym miejscu, w oparciu o przedstawioną już argumentację zawartą w wyroku Sądu Najwyższego w sprawie III SK 19/06, trzeba podkreślić, iż przepis art. 479⁵⁹ § 2 k.p.c., [a więc również przepis art. 479⁴⁸ § 2 k.p.c.] wykładany ściśle nie uprawnia Prezesa Urzędu do ponownego merytorycznego rozpatrzenia sprawy administracyjnej, gdyż niweczyłoby

to jego związane zakresem zaskarżenia i wnioskami odwołania, a jedynie wyjątkowo, w ramach trwającego już postępowania sądowego, do kontroli wydanej przez siebie decyzji wyłącznie pod kątem ewentualnego uwzględnienia odwołania w całości skutkującego jej usunięciem z obrotu prawnego w zakresie ściśle odpowiadającym zakresowi zaskarżenia. Ponadto sens przepisu art. 479⁴⁸ § 2 k.p.c. zezwala na czynienie użytku z kompetencji do samokontroli tylko w przypadku, gdy cel odwołania zostanie w pełni osiągnięty. Należy przez to rozumieć uwzględnienie odwołania w najszerszym zgłoszonym zakresie. Tak więc, skoro w rozpoznawanej sprawie powód skarżył nie tylko karę pieniężną jako konsekwencję czynu niedozwolonego, ale również sam czyn, to prawidłowa samokontrola decyzji I przyznająca rację odwołującemu się, powinna uwzględniać osiągnięcie w pełni celu odwołania i skutkować uchyleniem tej decyzji w całości. Powinna bowiem uznać za słuszny zarzut niepełnienia przez powoda czynu niedozwolonego. To zaś pociągałoby za sobą konieczność uchylenia sankcji pieniężnej za ten czyn. O tym, że Prezes URE nie uwzględnił w całości interesu powoda zgłoszonego w odwołaniu od decyzji I i świadczy fakt zaskarżenia decyzji II nie tylko co do kary pieniężnej, ale także co do zasady – popełnienia przez powoda czynu niedozwolonego określonego w decyzji I.

Samokontrola pozwanego prowadząca do jakiegokolwiek innej konkluzji powinna była spowodować niezwłoczne przekazanie sprawy wraz z odwołaniem do Sądu OKiK. Ten zaś rozstrzygając sprawę i będąc związany zakresem odwołania, nie mógłby wyrokować tylko w zakresie zasadności wymierzenia kary pieniężnej i jej miarkowania, ponieważ byłby obowiązany ocenić w pierwszej kolejności, czy decyzja I była słuszna co do samej zasady, to jest w zakresie popełnienia przez powoda czynu niedozwolonego.

Ewentualne przyjęcie, że powód ograniczył odwołanie tylko do samej kary pieniężnej w wypadku uznania przez Sąd, że w sprawie miał miejsce czyn niedozwolony wymagałoby odebrania od powoda jednoznacznego stanowiska procesowego. O ile Sąd jest uprawniony do ewentualnego doprecyzowania w ten sposób zakresu odwołania, o tyle Prezes Urzędu nie ma do tego umocowania ani w art. 479⁴⁸ § 2 k.p.c. ani w żadnym innym przepisie prawa. W praktyce oznacza to, że jakiegokolwiek wątpliwości Prezesa Urzędu co do zakresu zaskarżenia wydanej decyzji powinny skutkować przekazaniem sprawy do Sądu. W przeciwnym razie skutki błędu w odczytaniu zakresu zaskarżenia decyzji I mogą prowadzić, bez rozstrzygnięcia o istocie sprawy, do uchylenia ponownie wydanej decyzji (decyzji II), w wypadku jej zaskarżenia.

W tym stanie rzeczy, uznając za niecelową ocenę pozostałych zarzutów odwołania Sąd OKiK działając na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c. uchylił zaskarżoną decyzję.

O kosztach procesu, który przegrał pozwany, orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2005 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 265). Na te koszty złożyły się: opłata sądowa od odwołania 100 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł oraz minimalna stawka opłaty prowadzenia sprawy przez radcę prawnego 720 zł.

Sędzia SO Andrzej Turliński